

Notitie

Referentienummer
353037

Kenmerk

Betreft

Quickscan archeologie Dinkeltraject Duitse grens-Beuningerbrug

1 Algemeen

Het plangebied ligt in de gemeente Losser, en beslaat het beekdal van de rivier de Dinkel binnen deze gemeente. Het onderzoeksgebied omvat ruwweg het Natura2000 gebied Dinkelland (m.u.v. Punthuizen, Stroothuizen en Beuniger Achterveld) met daaromheen een buffer van circa 50 meter aan weerszijden (zie Bijlage). Inclusief buffer is het archeologische onderzoeksgebied circa 550 ha groot. De gemiddelde maaiveldhoogte in het plan-gebied loopt af van circa 35 m +NAP in het zuiden tot 25 m +NAP in het noorden.¹ De opdrachtgever, het Waterschap Vechtstromen, is voornemens om circa 37 hectare binnen het Natura2000 gebied van beheer te veranderen. De bodemingrepen die gepaard gaan met de ge-plande realisatie kunnen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem mogelijk verstoren en/of vernietigen. In onderhavige quickscan zijn de bekende en verwachte archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied in beeld gebracht. Wanneer de exacte ingrepen bekend zijn zal deze verwachting getoetst moeten worden middels aanvullend archeologisch onderzoek. Voor het zuidelijk deel (vanaf de Duitse grens tot aan de Ellemansbrug) is een schetsontwerp opgesteld. Deze zijn echter nog onvoldoende in details voor wat betreft omvang en diepte van voorgenomen bodemingrepen. Om die reden zijn deze kaarten nog slechts globaal meegenomen in deze quickscan.

2 Archeologie

Binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied zijn in het verleden slechts enkele archeologische waarnemingen gedaan:

Objectnummer	complex	aard	datering
1066270	-	Handgevormd aardewerk	-
1066311	Mekkelhorster Landweer	-	-
1066312	Verdwenen watermolen Hof te Beuningen	-	-
1103251	Vuursteenvindplaats	Vuursteen	Mesolithicum
1105718	Vuursteenvindplaats Lutterzand	Vuursteen, microlithen	Mesolithicum
1073658	Oppervlaktevondst op hoge zandrug; esdek ontbreekt plaatselijk op hoogste deel	Vuursteen, afslag	Paleolithicum-IJzertijd
1073662	Vuursteenvindplaats onder esdek	Vuursteen, afslag	Paleolithicum-IJzertijd
1074580	-	Handgevormd aardewerk	Late Bronstijd-Romeinse Tijd
1062810	-	Vuursteen	Mesolithicum-Neolithicum
1074598	-	Handgevormd aardewerk	Neolithicum-Romeinse Tijd

Het betreffen vuursteenvondsten en aardewerkvondsten, die zijn aangetroffen op hogere gelegen koppen en/of ruggen in het landschap, veelal aan de randen van het beekdal. De aanwezigheid van een esdek in enkele van de archeologische vindplaatsen is een indicator van landgebruik in het verleden, alsmede een aanwijzing dat het onderliggende bodemarchief mogelijk goed bewaard is gebleven: de opgeworpen potstal-/ plaggenbemesting waaruit een esdek bestaat werkt

¹ Bron: www.ahn.nl

vaak beschermend op het onderliggende bodemarchief. Daarnaast liggen de restanten van een landweer en een watermolen (deels) binnen het onderzoeksgebied.

Ook in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied zijn verscheidene waarnemingen gedaan, variërend van steentijdvindplaatsen tot bronzen bijlen.

Binnen het onderzoeksgebied ligt een deel van twee AMK-terreinen, het betreffen een terreinen van hoge archeologische waarde, aan de noord- en zuidkant van het onderzoeksgebied, aan de Beuningerveldweg (AMK-nummer 13830) en aangrenzend aan de bebouwde kom van Losser (AMK-monumentnummer 13832). De omschrijving volgens de AMK is als volgt:

13830

Terrein met restanten van een dubbele landweer, gelegen in een bosperceel aan de Beuningerveldweg. Het zichtbare deel bestaat uit twee wallen van 4 meter breed en 1.5 meter hoog, geflankeerd door drie greppels. Een deel van de landweer is verdwenen door de bouw van zomerhuisjes.

13832

Terrein met een restant van esdekcomplex waar sporen van begraving zijn te verwachten. Bij nieuwbouw aan de Scholtingstraat trof men in 1968 vijf stuks aardewerken potten aan: drie urnen (met crematieresten en twee bijpotjes). Een paar jaar later (of gaat het om dezelfde urnen?) werden twee Hallstatt-urnen vastgesteld.

Er bestaat voor de gemeente Losser geen archeologische beleidsadvieskaart. Het onderzoeksgebied heeft volgens de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Overijssel² een hoge archeologische verwachtingswaarde, met uitzondering van het uiterste zuidelijke deel van het beekdal. Ook doorkruist het gebied een aantal hoge bruine en zwarte enkeerdgronden (essen). Essen hebben ook een hoge archeologische verwachtingswaarde.

3 Conclusie

Er geldt voor nagenoeg het gehele plangebied een hoge archeologische verwachting. Er kunnen archeologische resten verwacht worden uit alle periodes. Aan de randen van beekdalen bestaat een hoge trefkans op het aantreffen van steentijdbewoning en nederzettingen vanaf het Neolithicum; in het beekdal en de oude beekloop zouden bijvoorbeeld watermolens, verdedigingswerken, bruggen, voordes en eendenkooien kunnen worden aangetroffen, maar ook rituele deposities. Ter plekke van de essen kunnen nederzettingenresten worden aangetroffen tot en met de Middeleeuwen.

4 Advies

Er wordt geadviseerd om, zodra een beter beeld is van de aard en omvang van de ingrepen, een archeologisch bureauonderzoek uit te voeren voor die specifieke locaties waar de grond geroerd gaat worden. In beginsel geldt een hoge archeologische verwachtingswaarde voor het gehele onderzoeksgebied, deze verwachtingswaarde kan middels een bureauonderzoek mogelijk plaatselijk aangescherpt en gespecificeerd worden. Naar aanleiding van de specifieke archeologische verwachting kan vervolgens een advies worden uitgebracht met betrekking tot eventueel uit te voeren vervolgonderzoek, in relatie tot de ingrepen.

Er wordt geadviseerd met betrekking tot deze aanbeveling contact op te nemen met de bevoegde overheid (gemeente Losser).

² http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/cwk_discipline/v1

BIJLAGE:

1. Archeologische basiskaart

Verantwoording

Projectnummer : 353037

Referentienummer :

Revisie : D1

Datum : 8 februari 2017

Auteur(s) : Mevr. H. Boon, MA

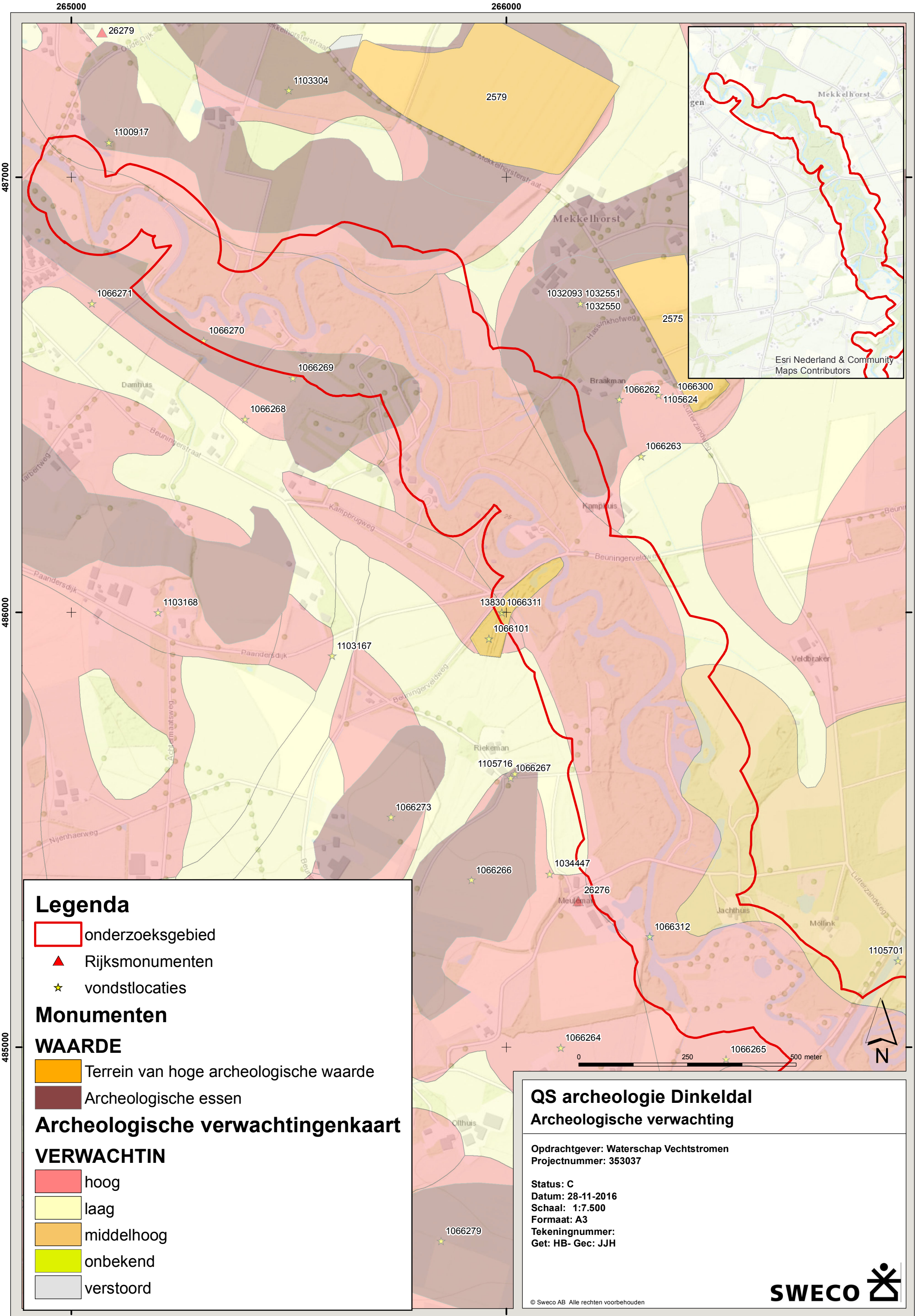
E-mail adres : hilde.boon@sweco.nl

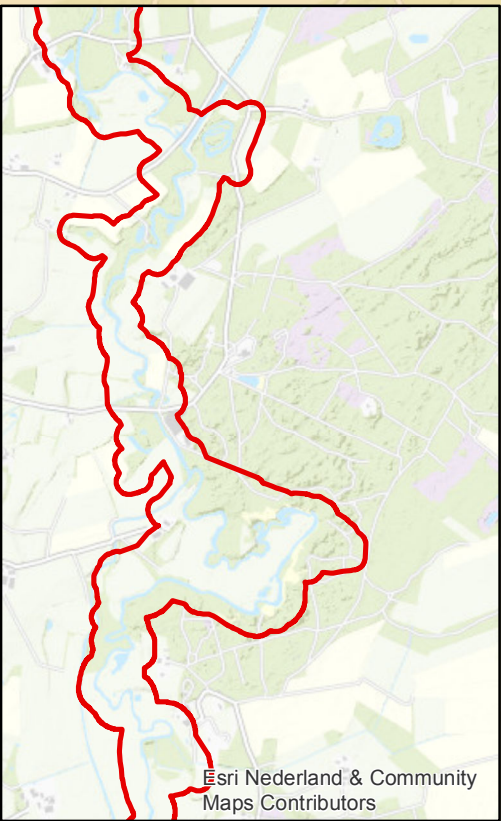
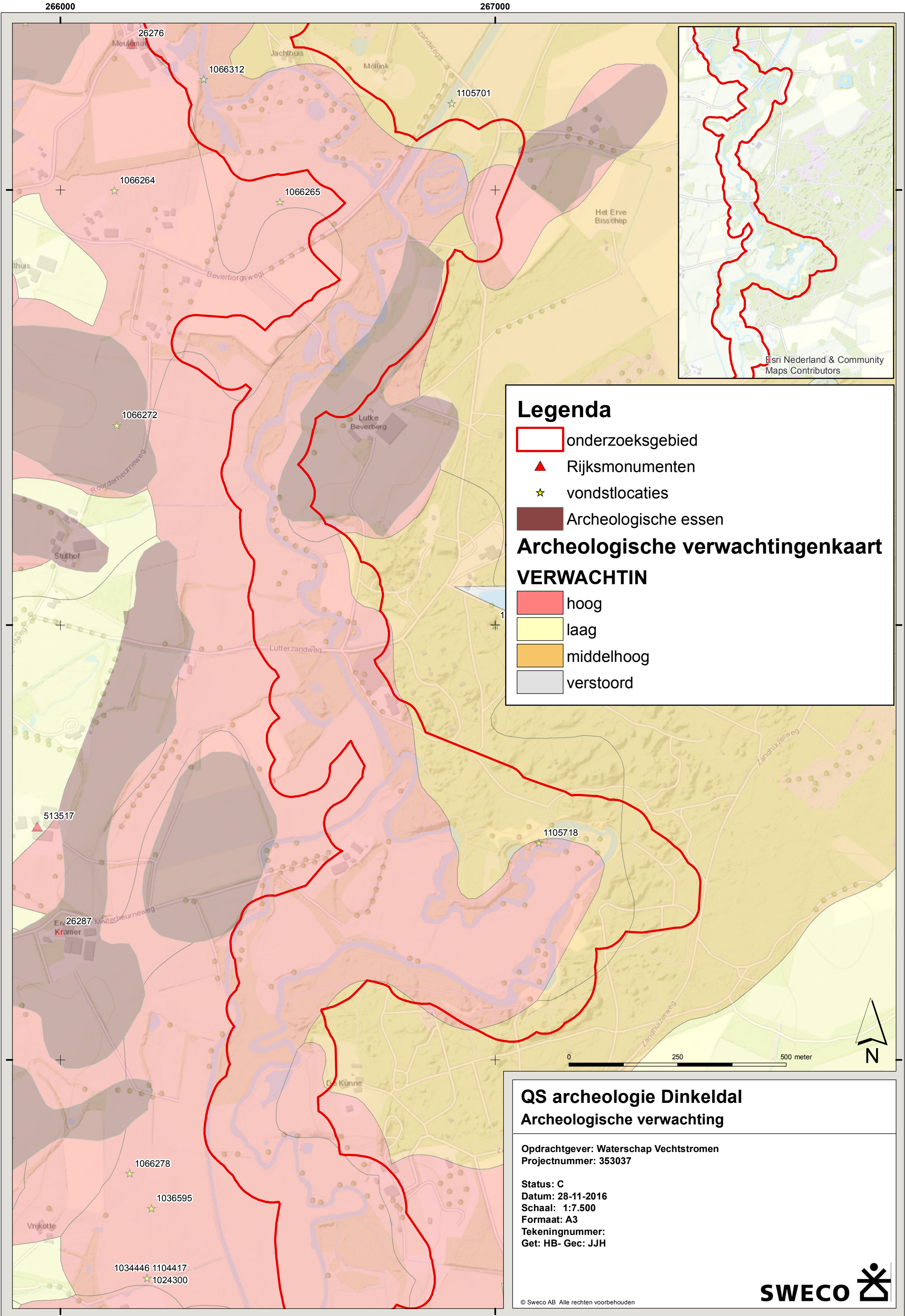
Gecontroleerd door : Dhr. dr. J.J. Hekman

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Dhr. drs. M. Zwaanswijk

Paraaf goedgekeurd :

Legenda

- onderzoeksgebied
- Rijksmonumenten
- vondstlocaties
- Archeologische essen

Archeologische verwachtingenkaart

VERWACHTIN

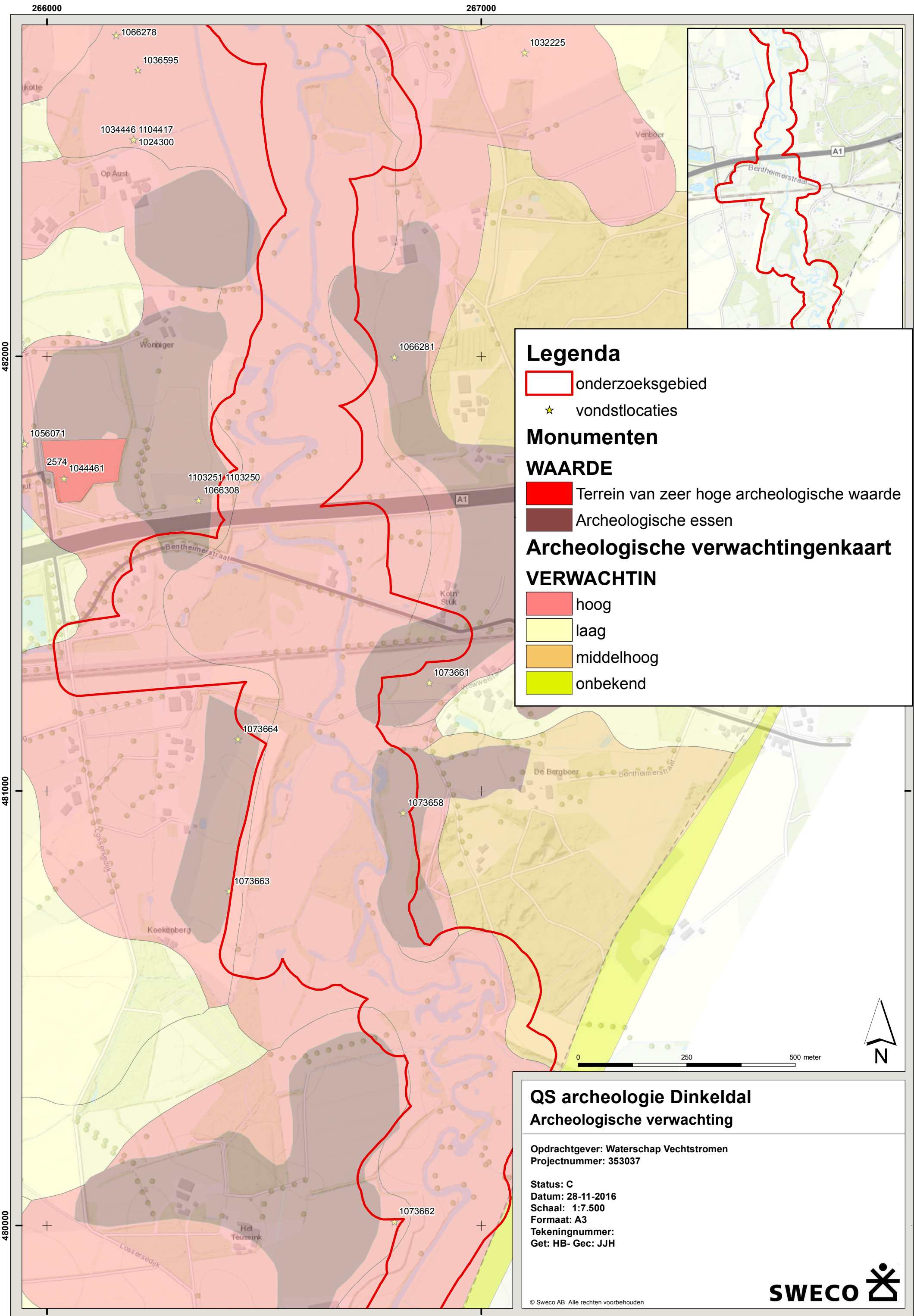
- hoog
- laag
- middelhoog
- verstoord

QS archeologie Dinkeldal Archeologische verwachting

Opdrachtgever: Waterschap Vechtstromen
Projectnummer: 353037

Status: C
Datum: 28-11-2016
Schaal: 1:7.500
Formaat: A3
Tekeningnummer:
Get: HB- Gec: JJH

Legenda

- onderzoeksgebied
- ★ vondstlocaties

Monumenten

WAARDE

- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Archeologische essen

Archeologische verwachtingenkaart

VERWACHTIN

- hoog
- laag
- middelhoog
- onbekend

QS archeologie Dinkeldal

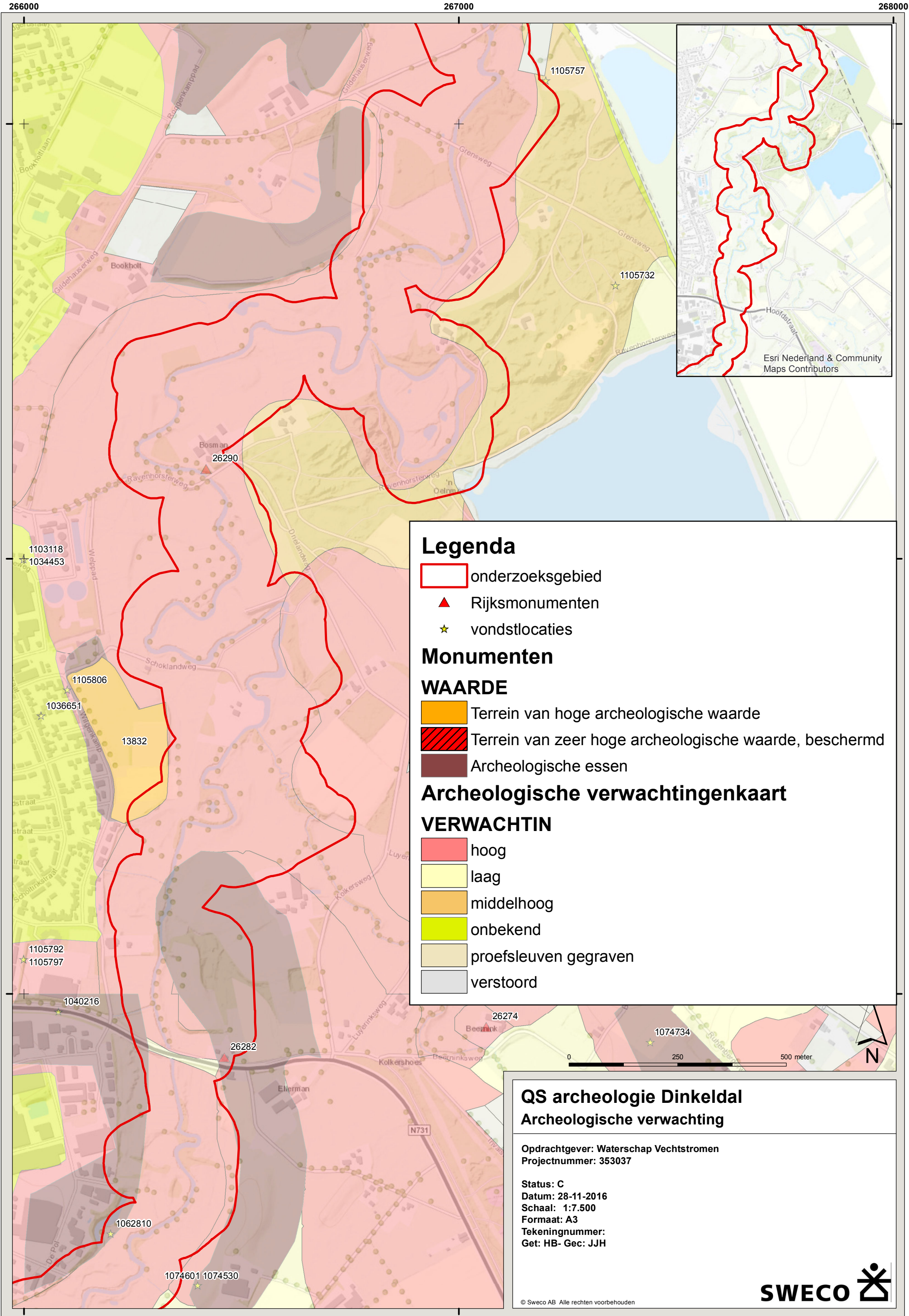
Archeologische verwachting

Opdrachtgever: Waterschap Vechtstromen
Projectnummer: 353037

Status: C
Datum: 28-11-2016
Schaal: 1:7.500
Formaat: A3
Tekeningnummer:
Get: HB- Gec: JJH

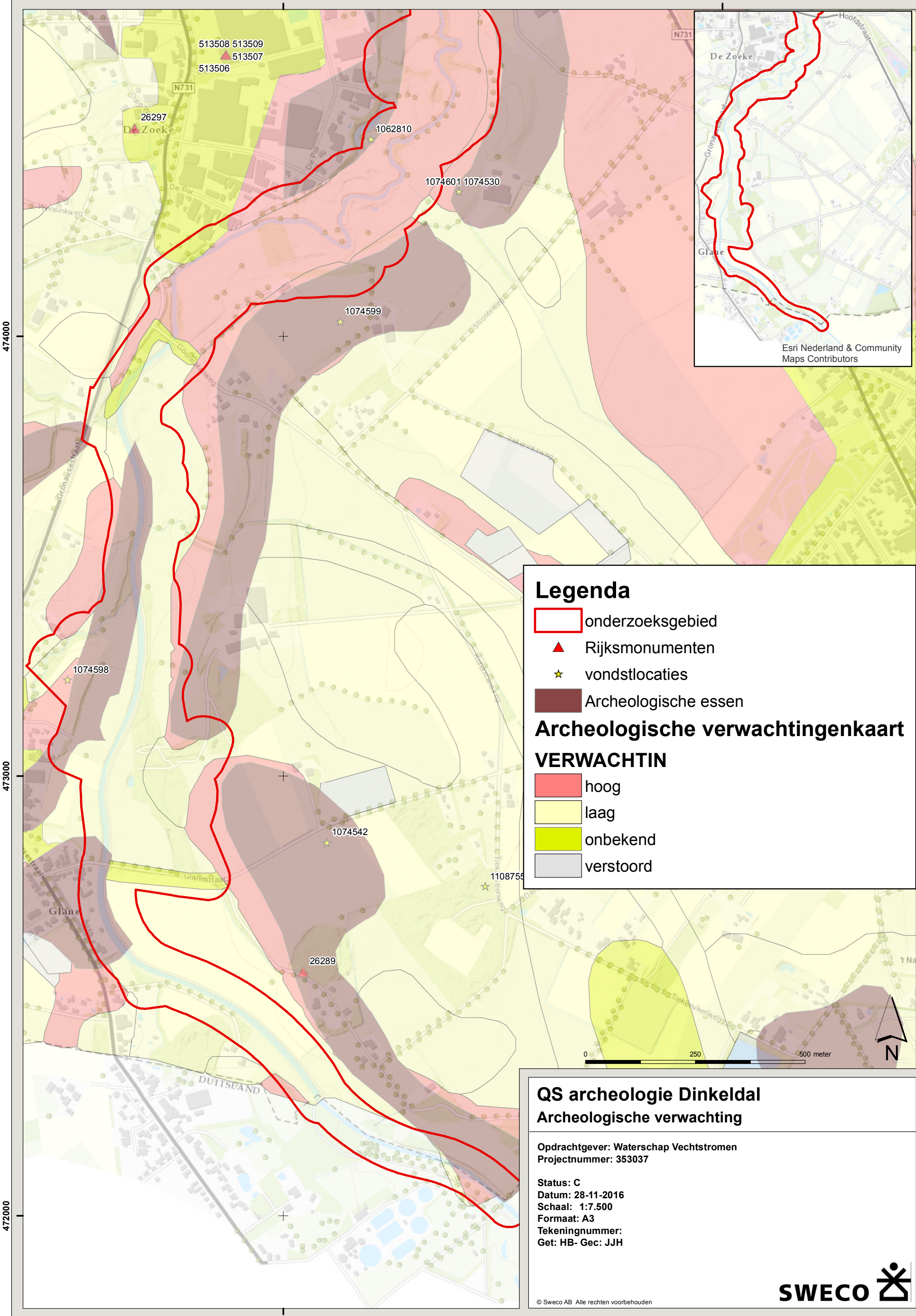
© Sweco AB Alle rechten voorbehouden

266000

267000

Legenda

- onderzoeksgebied
- ▲ Rijksmonumenten
- ★ vondstlocaties
- Archeologische essen

Archeologische verwachtingenkaart VERWACHTIN

- hoog
- laag
- onbekend
- verstoord

0 250 500 meter

QS archeologie Dinkeldal Archeologische verwachting

Opdrachtgever: Waterschap Vechtstroom
Projectnummer: 353037

Status: C
Datum: 28-11-2016
Schaal: 1:7.500
Formaat: A3
Tekeningnummer:
Get: HB- Gec: JJH

© Sweco AB Alle rechten voorbehouden

Path: K:\Algemeen\GEO\ARCHEOLOGIE\Projecten\Overijssel\Dinkeldal\Archeologische verwachting\Archeologische verwachting.dinkeldal.mxd